

ВІДГУК
ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА
доктора економічних наук, професора
МЕЛЬНИК М'АРЯНИ ІВАНІВНИ
на дисертаційну роботу
КОМАРНИЦЬКОЇ ГАННИ ОМЕЛЯНІВНИ
**«Активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку
інвестиційно-інноваційної діяльності»,**
подану на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук
за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним
господарством

Актуальність теми дослідження

Реалії сьогодення визначають гостру необхідність якнайширшого залучення приватних структур до розв'язання суспільно значущих завдань в межах конкретних територіальних утворень. Управлінці державних установ все частіше звертають увагу на застосування саме моделі державно-приватного партнерства як альтернативного способу реалізації запланованих інвестиційних та інноваційних проектів. Налагодження взаємозв'язків між бізнесом та державними органами управління дають можливість підвищувати якість надання публічних послуг, забезпечувати трансфер знань з приватного в державний сектори, залучати додаткові обсяги фінансування, впроваджувати інноваційні рішення, здійснювати інфраструктурні перетворення, підвищувати технологічний рівень виробництва, створювати додану вартість, оптимізувати ризики під час реалізації суспільно значимих проектів, використовувати ноу-хау приватного партнера у сфері оптимізування інвестиційного процесу та вивільнити бюджетні кошти для оперативного розв'язання завдань економічного розвитку.

Щороку чисельність країн, в яких активно розвивається державно-приватне партнерство збільшується, а от в Україні такий вид партнерства використовується лише частково, що підтверджує актуальність пошуку шляхів та способів поживлення державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності.

Зв'язок роботи з науковими програмами та дослідженнями

Наукові пошуки Комарницької Г.О. проводилися в контексті пріоритетних напрямків реалізації науково-дослідних програм національного та галузевого значення. Дослідження здійснювались в межах виконання науково-дослідної роботи «Системи діагностики та управління діяльністю підприємств (за видами економічної діяльності)» (довідка № 127 від 20.12.2018 р.); «Розробка ідентифікаційних ознак, оцінювання та управління державотворчим патріотизмом нації на кількісній основі в умовах реформування владних повноважень» Львівського національного університету імені І. Франка (номер державної реєстрації 0116U001658); «Методологія соціально-економічного, інформаційного та науково-технічного розвитку регіонів, галузей виробництва, підприємств та їх об'єднань» (номер державної реєстрації 0116U006782); «Методологія управління підприємствами різних організаційно-правових форм та форм власності» (номер державної реєстрації 0107U001146) Національної металургійної академії України (номер державної реєстрації 0116U006782).

Ступінь обґрунтованості та достовірності авторських наукових положень, висновків і рекомендацій

Основні результати дисертаційної роботи автора повною мірою обґрунтовані. В основу дослідження покладено наукові праці іноземних і вітчизняних авторів, які присвячені проблематиці державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності.

Обґрунтованість розроблених у дисертаційній роботі наукових положень, результатів і висновків, та їх достовірність підтверджується відповідними методами досліджень, які використано автором. Теоретичною та методологічною основою дисертаційної роботи є фундаментальні положення економічної теорії, сучасні концепції теорії систем і управління.

Серед методів досліджень, які дали змогу автору обґрунтувати елементи наукової новизни: системний, методи групування і систематизування, таксономічний метод, метод експертних оцінок, метод теорії ігор, емпіричного дослідження, методи аналізу і синтезу, статистичний аналіз, метод структурно-логічного аналізу, морфологічний аналіз, графічний тощо.

Достовірність сформульованих у пропонованій роботі наукових положень підтверджена використанням ґрунтовної інформаційної бази: закони України та

інші нормативно-правові акти, офіційні аналітичні й статистичні матеріали Державної служби статистики України, міжнародних організацій, довідково-інформаційні матеріали офіційних веб-сайтів, результати експертних досліджень, економічні огляди, інформація облікової, фінансової та управлінської звітності вітчизняних господарюючих суб'єктів.

Автором дисертації чітко окреслено мету та завдання дослідження, обґрунтовано теоретичні та методичні підходи щодо їх виконання, розроблено та апробовано відповідні пропозиції, які у своїй комплексності є науковим шляхом вирішення окреслених науково-прикладних проблем. Варто відзначити, що завдання дослідження, положення наукової новизни і висновки дисертації є логічно взаємопов'язаними. Результати дослідження отримані автором самостійно. З праць, опублікованих у співавторстві, дисертантом використано лише ті положення та ідеї, які є результатом її особистих досліджень.

Дисертаційна робота Комарницької Г.О. є оригінальною науковою працею, яка виконана на належному теоретичному і прикладному рівні, характеризується послідовною структурною побудовою, є комплексним і завершеним науковим дослідженням. Зміст роботи та широта висвітлення проблеми свідчать про різносторонню і, водночас, комплексну наукову компетентність її автора.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків та результатів дисертаційної роботи підтверджується і тим, що вони розглянуті та схвалені на численних міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Структура дисертаційної роботи та зміст її основних положень

Дисертаційна робота Комарницької Г.О. є завершеним науковим дослідженням, виконаним на належному науковому рівні. Структура поданого матеріалу логічна й гармонізована. Дисертація складається із анотації, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел (282 найменування) та 4 додатків.

У вступі автором обґрунтовано актуальність теми дисертаційного дослідження, сформульовано мету і завдання, предмет, об'єкт, методи дослідження, розкрито наукову новизну, теоретичне й практичне значення отриманих результатів, зазначено особистий внесок, відображено інформацію про апробацію результатів дослідження.

У першому розділі «Теорія та практика активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності» (с. 57-116) дисертантом представлено класифікацію проектів державно-приватного партнерства (с. 57-75); виокремлено інноваційні аспекти державно-приватного партнерства (с. 76-77), ідентифіковано напрямки впливу інноваційної складової на суб'єктів державно-приватного партнерства (с. 78-80), визначено ключові причини низького рівня розвитку державно-приватного партнерства в Україні (с. 81-86), виокремлено ключові напрямки активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 86-92), деталізовано переваги державного сектору і приватного бізнесу від державно-приватного партнерства (с. 93-95), побудовано концептуальну модель активізування державно-приватного партнерства (с. 96-97), розглянуто принципи активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 98-106), виокремлено стратегічні та тактичні напрямки активізування державно-приватного партнерства (с. 107-110).

У другому розділі «Аналізування стану державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності» (с. 117-188) ідентифіковано потенційні ризики державно-приватного партнерства (с. 117-119); визначено напрямки аналізування впливу державно-приватного партнерства на інвестиційно-інноваційну діяльність (с. 120-129), представлено індикатори оцінювання впливу державно-приватного партнерства на інвестиційно-інноваційну діяльність (с. 129-135), побудовано інтегровану модель оцінювання впливу державно-приватного партнерства на інвестиційно-інноваційну діяльність (с. 135-137), проведено діагностування стану державно-приватного партнерства в умовах інвестиційно-інноваційної діяльності на засадах експертного опитування представників потенційних та існуючих державних партнерів, а також представників бізнес-середовища (с. 137-165), представлено статистичні дані, що характеризують процес активізування державно-приватного партнерства в нашій країні (с. 166-171), проведено дослідження державно-приватного партнерства в інших країнах, зокрема: Нідерландах, Канаді, Великобританії, Австралії, Ірландії, Греції, США, Іспанії, Польщі тощо (с. 172-183).

У третьому розділі «Державно-приватне партнерство як чинник розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності» (с. 189-254) уточнено поняття «державно-приватний потенціал територіального утворення» та «державно-приватна привабливість територіального утворення» (с. 189-197), виокремлено

компоненти державного вектору управління державно-приватним партнерством для залучення інвестицій та інновацій (с. 198-201), ідентифіковано методи державного управління державно-приватним партнерством для залучення інвестицій та інновацій (с. 202-204), запропоновано модель залучення інвестицій та інновацій на засадах державно-приватного партнерства (с. 204-205), запропоновано класифікаційні ознаки оцінювання державно-партнерського потенціалу територіального утворення у контексті залучення інвестицій та інновацій на засадах державно-приватного партнерства (с. 206-214), виокремлено складові державно-приватного потенціалу територіального утворення (с. 214-217) та запропоновано показники оцінювання державно-приватного потенціалу територіального утворення (с. 217-220), розроблено рекомендації щодо використання таксономічного методу для комплексного оцінювання державно-приватного потенціалу територіального утворення (с. 220-223), обчислено індикатори оцінювання державно-приватного потенціалу територіальних утворень Львівської області за рівнем їхнього державно-приватного потенціалу (с. 224-229), виокремлено ключові етапи реалізації проектів державно-приватного партнерства (с. 230-232), запропоновано матричну модель позиціонування приватних підприємств на ринку проектів державно-приватного партнерства, приведено характеристику потенційних варіантів матричної моделі позиціонування приватних партнерів на ринку проектів державно-приватного партнерства і ключові управлінські рішення для приватних партнерів за результатами використання матричної моделі їхнього позиціонування на ринку проектів державно-приватного партнерства (с. 232-240), побудовано матричну модель позиціонування ТОВ «Дрог-Буд Україна» на ринку проектів державно-приватного партнерства у сфері будівництва доріг та автострад (с. 241-248).

У четвертому розділі «Розвиток митного обслуговування в умовах державно-приватного партнерства» (с. 255-329) розроблено суб'єктно-функціональну модель митного обслуговування державно-приватного партнерства за участі іноземного приватного партнера (с. 255-268), комплексну поетапну модель митного обслуговування державно-приватного партнерства за участі іноземного приватного партнера (с. 269-276), запропоновано тлумачення якості митного обслуговування державно-приватного партнерства (с. 277-292), сформовано ключові індикатори діагностування якості митного обслуговування державно-приватного партнерства (с. 293-300), відображено розроблений автором механізм розвитку митного обслуговування в умовах державно-

приватного партнерства (с. 301-310); визначено ключові принципи державно-приватного партнерства (с. 311-318); запропоновано забезпечувати ефективний розвиток митного обслуговування через застосування п'яти функцій менеджменту (с. 318-321), запропоновано низку показників в межах діагностування синергійного ефекту державно-приватного партнерства (с. 322-323).

У п'ятому розділі «Економічна ефективність державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності» (с. 330-396) сформовано ключові позиції оцінювання економічної ефективності державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 330-332), представлено особливості оцінювання ризиків, що впливають на оцінювання економічної ефективності державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 333-345), згруповано основні підходи до оцінювання економічної ефективності державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 346), сформовано фінансові методики для оцінювання економічної ефективності державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 347), представлено критерії фінансового та комерційного характеру вибору проектів державно-приватного партнерства (с. 348-354), виокремлено етапи використання теорії ігор для розв'язання завдання визначення структури платежів під час реалізації проектів державно-приватного партнерства (с. 355-363), розроблено узагальнену послідовність визначення структури платежів під час реалізації проектів державно-приватного партнерства (с. 364-374), виокремлено основні напрямки аналізування ефективності проектів державно-приватного партнерства державним партнером (с. 375-376) та основні групи витрат приватного партнера щодо формування і реалізації проектів державно-приватного партнерства (с. 377-386), запропоновано формули для розрахунку мінімального розміру доходу приватного партнера від реалізації проекту державно-приватного партнерства (с. 386), очікуваної основної величини доходу приватного партнера від реалізації проекту державно-приватного партнерства (с. 387-389), максимальної верхньої розрахункової межі доходу приватного партнера від реалізації проекту державно-приватного партнерства (с. 390).

Наукова новизна положень, висновків та результатів роботи

Наукові положення дисертаційного дослідження сформульовані автором самостійно та відображають особистий внесок дисертантки в розвиток економічної науки та її галузі – економіка та управління національним господарством. Наукова новизна роботи викладена автором послідовно і системно. Ознайомлення з результатами наукового дослідження та змістом автореферату дало змогу визначити ключові положення, що характеризують її наукову новизну:

– вперше сформовано концепцію поживлення державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності шляхом ідентифікування ресурсного забезпечення, умов реалізування, принципів, інструментарію, напрямків діагностування, суб'єктів й аналітичної підсистеми на муніципальному рівні, регіональному рівні та загальнодержавному рівні, що дає змогу спрямовувати усі дії з активування на розвиток людського капіталу територіальної громади у стратегічному і тактичному вимірах та досягти підвищення конкурентоспроможності національної економіки (с. 93-110);

– вперше розроблено метод оцінювання державно-партнерського потенціалу територіального утворення у контексті інвестиційно-інноваційної діяльності, в межах якого ідентифіковано складові оцінювання прямого і опосередкованого характеру, що дає можливість розробити комплекс показників оцінювання державно-партнерського потенціалу територіального утворення та забезпечити їхнє інтегрування з метою отримання узагальненої оцінки (с. 207-229);

– вперше автором запропоновано метод ідентифікування структури платежів в межах реалізації проектів державно-приватного партнерства, що дає змогу партнерам з бізнес-середовища обрати оптимальні для себе абсолютні значення і відносні частки початкового та періодичних платежів у межах таких проектів на основі інструментарію теорії ігор (с. 351-375);

– дисертантом удосконалено двокомпонентну модель митного обслуговування державно-приватного партнерства, в якому бере участь іноземний приватний партнер, що поєднує уніфіковану з чинними нормами законодавства поетапну модель митного обслуговування з урахуванням різних можливих умов і варіантів його здійснення із суб'єктно-функціональною моделлю (с. 255-276);

– у роботі удосконалено комплексно-цільовий метод оцінювання впливу державно-приватного партнерства на інвестиційно-інноваційну діяльність з використанням трапецієподібних функцій належності низки параметрів такого оцінювання до певних нечітких терм-множин, що дає можливість ухвалювати ефективні управлінські рішення щодо інвестиційно-інноваційного розвитку територіального утворення на засадах ефективнішого застосування моделі державно-приватного партнерства (с. 117-137);

– дисертантом удосконалено механізм розвитку митного обслуговування в умовах державно-приватного партнерства, який дає можливість ідентифікувати пріоритетні напрями та принципи розвитку митного обслуговування, враховує факторні впливи мега-, макро-, мезо- і мікросередовища, визначає ресурсне забезпечення та обґрунтовує одержання синергійного ефекту державно-приватного партнерства шляхом реалізування конкретної функції менеджменту через управління розвитком митного обслуговування (с. 300-324);

– удосконалено модель позиціонування приватного партнера на ринку проектів державно-приватного партнерства шляхом урахування рівня його потенціалу у цій сфері та темпів зростання ринку такого партнерства (с. 229-248);

– у дисертації розвинуто модель залучення інвестицій та інновацій з використанням державно-приватного партнерства, що поєднує державний і ринковий вектори управління такими процесами, які завдяки своєму інструментарію впливають на державно-партнерський потенціал та державно-партнерську привабливість територіального утворення зі збереженням балансу інтересів різних груп стейкхолдерів (с. 189-207);

– набув подальшого розвитку метод оцінювання якості митного обслуговування державно-приватного партнерства на засадах використання комплексної репрезентативної та гармонізованої з європейськими митними нормами індикаторно-критеріальної бази за пріоритетними сферами митного обслуговування та кількісно-якісним обґрунтуванням ідентифікаційно-інтерпретаційної шкали, що дає змогу партнерам діагностувати інтегральний і локальні рівні якості митного обслуговування та ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення, забезпечуючи досягнення їхніх інтересів (с. 277-300);

– автором розвинуто науково-методичні положення щодо економічного обґрунтування проектних рішень у напрямку державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності, які дають змогу визначити верхню та нижню межі доходу приватного партнера від реалізації проекту партнерства (с. 375-390);

– набула подальшого розвитку класифікація проектів державно-приватного партнерства, в якій автором виділено ознаки рівня ризиковості та суб'єктного складу партнерів, що разом з іншими ознаками класифікації формує передумови для обгрунтованішого вибору державно-приватних проектів залежно від визначених цілей, завдань та наявного ресурсного забезпечення (с. 67-75).

– дисертантом розвинуто систематизацію принципів поживлення державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності, що передбачає ідентифікування таких специфічних принципів: інтегрування активізування державно-приватного партнерства в загальну систему управління, орієнтування на розвиток людського капіталу, домінування стратегічних аспектів активізування над тактичними, створення передумов розвитку конкуренції у сфері державно-приватного партнерства, обов'язкової участі держави в процесі активізування державно-приватного партнерства (с. 98-106).

Наведені у дисертаційній роботі дослідження характеризуються науковою новизною, яка полягає у вирішенні науково-прикладної проблеми активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності шляхом розроблення концептуальних, теоретико-методологічних і методико-прикладних засад.

Відображення висновків і пропозицій в опублікованих працях здобувача

Основні положення, висновки та результати дисертаційного дослідження Комарницької Г.О. опубліковано у 40 наукових працях, серед яких: дві колективні монографії, одна одноосібна монографія, 23 статті у наукових фахових виданнях України, з яких 19 у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних, 14 тез і матеріалів доповідей за результатами участі у міжнародних науково-практичних конференціях.

Усі публікації дисертанта повною мірою відображають представлені у дисертаційній роботі елементи наукової новизни, її теоретико-методологічні та методико-прикладні положення. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті ідеї та висновки, які є результатом особистих досліджень здобувача.

Кількість, обсяг і якість друкованих праць відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України, що висуваються до опублікування результатів докторських дисертацій.

Теоретична та практична цінність результатів роботи

Наукова цінність та практичне значення отриманих автором результатів обумовлена можливістю широкого застосування розроблених в дисертації теоретичних, науково-методичних положень і практичних рекомендацій щодо застосування методу оцінювання державно-партнерського потенціалу територіального утворення у контексті залучення інвестицій та інновацій на засадах державно-приватного партнерства, методу визначення структури платежів під час реалізації проектів партнерства держави та бізнесу, комплексно-цільового методу оцінювання його впливу на інвестиційно-інноваційну діяльність, позиціонування приватного партнера на ринку проектів державно-приватного партнерства, залучення інвестицій та інновацій на засадах державно-приватного партнерства, а також науково-методичні положення з економічного обґрунтування проектних рішень у цій сфері.

Теоретична цінність отриманих результатів полягає у формуванні концепції активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності, розробленні двокomпонентної моделі митного обслуговування державно-приватного партнерства за участі іноземного бізнес-партнера, удосконаленні науково-методичних положень з економічного обґрунтування проектних рішень у галузі державно-приватного партнерства в умовах інтенсифікації інвестиційно-інноваційної діяльності, удосконаленні класифікації проектів державно-приватного партнерства, розвитку систематизації принципів активізування державно-приватного партнерства в умовах нарощення інвестиційно-інноваційної діяльності.

Ключові теоретико-методологічні та методико-прикладні положення дисертаційної роботи були впроваджені у навчальний процес: ПВНЗ «Львівський університет бізнесу та права» (застосовуються під час викладання дисциплін «Економіка та управління підприємствами», «Математичні моделі, методи та інформаційні технології в економіці», «Менеджмент» і «Маркетинг»), а також під час написання кваліфікаційних робіт бакалаврів та магістрів (довідка № 36 від 13.02.2019 р.); Львівського національного університету імені Івана Франка (застосовуються під час викладання дисциплін «Теорія та практика публічного управління» і «Система органів державної влади та місцевого самоврядування України» (для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» спеціалізації

«Публічне адміністрування та управління бізнесом») (довідка №3745-Н від 10.10.2019 р.).

Практична цінність результатів дослідження підтверджує наявність низки довідок про впровадження. Запропоновані Комарницькою Г.О. розробки використовуються Комітетом Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (довідка № 04-20/16-379 (211749) від 11.11.2019 р.), Комітетом Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (довідка № 04-17/24-215 від 01.11.2019 р.), Львівською обласною радою (довідка № 01-вих-90 від 15.10.2019 р.), Львівською обласною державною адміністрацією (довідка № 5/18-6533/0/2-19-1 від 16.10.2019 р.). Окрім того, ключові положення дисертаційної роботи впроваджені у діяльності таких підприємств: ПП «Фірма «Будремсервіс» (довідка № 47 від 04.11.2019 р.), ТзОВ «Аптека Довіри» (довідка № 13 від 12.06.2018 р.), ТзОВ «Будінвест» (довідка № 59-18 від 11.12.2018 р.), ТзОВ «Гарант-Львів» (довідка № 39 від 05.03.2019 р.), ТзОВ «Лідер-Захід» (довідка № 112 від 16.10.2018 р.), ТзОВ «Медфарм» (довідка № 69 від 21.11.2018 р.). Положення дисертації використано також і низкою територіальних утворень Львівської області: Давидівською сільською радою об'єднаної територіальної громади Пустомитівського району Львівської області (довідка № 2446 від 15.10.2019 р.), Жовківською районною радою (довідка № 01-24/287 від 18.10.2019 р.), Турківською районною радою (довідка № 522/05-04 від 11.10.2019 р.).

Дискусійні положення дослідження та зауваження щодо дисертації

Відзначаючи високий рівень обґрунтованості теоретичних, аналітичних і методичних положень дисертації Комарницької Г.О., логіку викладення матеріалів дослідження, слід вказати на деякі дискусійні положення, зокрема:

1. Серед напрямків активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності (с. 76-92) автор виокремлює розвиток управлінських компетенцій у сфері управління відповідними процесами (с. 91-92). У контексті цього доцільно було б в дисертаційній роботі вказати, як повинен визначатися фактичний рівень таких компетенцій.

2. На рис. 1.5 наведено узагальнену модель впливу стратегії на розвиток державно-приватного партнерства (с. 99), у якій виокремлено низку елементів. Проте, автором не вказано спосіб, характеристики зв'язку та підпорядкованість

окремих таких елементів (інструментарій, структура, процеси тощо), що зазвичай притаманно терміну «модель».

3. У ході виконання роботи автор наводить різні види ризиків державно-приватного партнерства, наприклад, у п. 2.1 (с. 119). Водночас, доцільно було б комплексніше та системніше розглянути такі ризики, а не лише фрагментарно.

4. Запропоновані у п. 3.2 (с. 207-229) положення з оцінювання державно-партнерського потенціалу територіального утворення у контексті залучення інвестицій та інновацій, в т.ч. складові державно-партнерського потенціалу територіального утворення (табл. 3.1), доцільно було б узгодити із наведеними на с. 211-213 видами такого оцінювання, які виокремлено за різними класифікаційними ознаками.

5. Наведені на рис. 3.6 (с. 231) ключові етапи реалізації проектів державно-приватного партнерства не містять зворотного зв'язку, а також доволі узагальнено відображають управління виконанням проекту такого партнерства.

6. Розглядаючи метод оцінювання якості митного обслуговування державно-приватного партнерства (с. 277-300), що дає змогу державному та приватному партнерам діагностувати інтегральний і локальні рівні такої якості та ухвалювати обґрунтовані рішення з урахуванням своїх інтересів, автору слід було б окреслити межі пропонованого поняття якості митного обслуговування та його відмінності від поняття ефективності такого митного обслуговування.

Проте, зазначені зауваження не знижують теоретичної та практичної значущості результатів представленого дисертаційного дослідження і не впливають на загальну позитивну оцінку винесених на захист елементів наукової новизни.

Загальна оцінка дисертації та висновок про відповідність роботи встановленим вимогам МОН України

Дисертаційна робота Комарницької Г.О. «Активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності» є завершеним, оригінальним, самостійним науковим дослідженням, що присвячене актуальній проблематиці та має вагоме теоретичне та практичне значення. Тема дисертації, її зміст, об'єкт і предмет дослідження, а також положення та висновки відповідають паспорту спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. У дисертаційній роботі містяться раніше незахищені наукові положення.

Текст автореферату повною мірою відповідає змісту дисертації Комарницької Г.О. Отримані результати дослідження вирішують важливу наукову проблему розроблення концептуальних, теоретико-методологічних і методико-прикладних засад активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності.

Подана до захисту дисертація написана науковим стилем, матеріал викладений у логічній послідовності, висновки науково обґрунтовані та підтверджуються результатами дослідження.

Таким чином, за результатами вищенаведеного слід констатувати, що дисертація Комарницької Г.О. є завершеною науково-дослідною роботою та за своїм змістом і структурою відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України, які висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, у тому числі пп. 9, 10, 12 «Порядку присудження наукових ступенів», який затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р. (зі змінами та доповненнями). Це дає можливість стверджувати, що Комарницька Ганна Омелянівна заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

Офіційний опонент,

доктор економічних наук, професор,
завідувач відділу просторового розвитку
ДУ «Інститут регіональних
досліджень імені М.І. Долішнього
НАН України»

М.І. Мельник

Підпис д.е.н., проф. Мельник М.І.
засвідчую: Вчений секретар
ДУ «Інституту регіональних досліджень
імені М.І. Долішнього НАН України»
к.ф.-м.н.

В.В. Демченко